

29 Ιανουαρίου 1991

[Α. ΛΟΙΖΟΥ, ΠΡ., ΜΑΛΑΧΤΟΣ, ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, ΧΡΥ-
ΣΟΣΤΟΜΗΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΠΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ

1. ΑΡΧΗΓΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ,

2. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,

Καθ' ων η Αίτηση.

(Υποθέσεις Αρ. 312/87, 324/87, 368/87, 379/87, 416/87,
433/87, 437/87, 443/87, 437/87, 443/87, 456/87, 458/87,
462/87, 465/87, 471/87, 474/87, 477/87, 478/87, 479/87,
480/87, 483/87, 484/87, 489/87).

Ο Περί της Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1987 (Ν.18/87)
— Δεν είναι αντίθετος ή ασύμφωνος με το Σύνταγμα.

Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγή) Κανονισμοί του 1987 (Κ.Δ.Π. 100/
87) — Έγκυρα έχουν αναδρομική ισχύ.

Διοικητικό Δίκαιο — Αναδρομική ισχύς διοικητικών πράξεων —
Κατά γενικό κανόνα δεν επιτρέπεται — Εξαίρεση επί ακυρώσεως
ή ανακλήσεως ή νέας απόφασης μετά από επανεξέταση.

5

Διοικητικό Δίκαιο — Διοικητικό όργανο — Η ανάθεση εξουσίας από
το νόμο σε διοικητικό όργανο επέγγεται την άσκηση της εξουσίας
αυτής από το πρόσωπο που εκάστοτε κατέχει τη θέση.

10

Διοικητικό Δίκαιο — Διοικητικό όργανο — Τήρηση πρακτικού σε
απόφαση διοικητικού οργάνου σχετικά με προσωπική γνώση ως
προς τα γεγονότα — Απαιτείται αν η προσωπική γνώση είναι αντί-
θετη με τα στοιχεία του φακέλου.

Οι Περί Αστυνομίας (Προαγωγή) Κανονισμοί του 1987 (Κ.Δ.Π. 100/
87) — Αρχαιότητα — Δεν έχει ρυθμιστική βαρύτητα για προαγω-
γές βάσει των Κανονισμών αυτών.

15

Διοικητικό Δίκαιο — Διακριτική ευχέρεια της διοίκησης ως προς την
επιλογή των προαχθέντων — Αν η απόφαση για προαγωγή ήταν

εύλογα επιτρεπτή το Ανώτατο Δικαστήριο δεν επεμβαίνει.

5 Με τις προσφυγές αυτές οι αιτητές ζήτησαν την ακύρωση της προαγωγής των ενδιαφερομένων μερών στο βαθμό Λοχία. Είχε προηγηθεί ακύρωση των αρχικών προαγωγών των ενδιαφερομένων μερών που στην συνέχεια προάχθηκαν από Αστυφύλακες σε Λοχίες με βάση τους περί Αστυνομίας (Προαγωγαί) Κανονισμούς του 1987 (Κ.Δ.Π. 100/87) οι οποίοι δυνάμει του περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμου του 1987 (Ν.18/87) ίσχυσαν αναδρομικά από 10.11.1966.

10 Οι προβαλλόμενοι από τους αιτητές λόγοι ακυρώσεως των επίδικων προαγωγών ήταν: (α) η μή νόμιμη αναδρομικότητα των Κανονισμών 100/87, (β) Η αναδρομική ισχύς των προαγωγών, (γ) το γεγονός ότι ο Αρχηγός της Αστυνομίας που αρχικά προήγαγε τα ενδιαφερόμενα μέρη ήταν άλλο πρόσωπο από τον Αρχηγό που
15 έκανε την επανεξέταση και έλαβε τις προβαλλόμενες αποφάσεις, (δ) το ότι ο Αρχηγός της Αστυνομίας έλαβε υπόψη πληροφορίες που τέθηκαν ενώπιόν του και προσωπικές του εκτιμήσεις και δεν τήρησε πρακτικά, (ε) η έλλειψη δέουσας έρευνας εκ μέρους του Υπουργού που ενέκρινε τις προαγωγές, (στ) πλάνη περί τα πράγματα, (ζ) το ότι δεν προάχθηκαν οι καταλληλότεροι αφού παρα-
20 γνώριστηκε η αρχαιότητα και το πανεπιστημιακό δίπλωμα ορισμένων από τους αιτητές καθώς και η προτεραιότητα μερικών στους πίνακες του Συμβουλίου Επιλογής και αφού λήφθηκαν υπόψη εξωγενείς και αλλότριοι παράγοντες και (η) η έλλειψη αιτιολογίας.

25 Το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας τις προσφυγές αποφάσισε ότι:

1. Ο Νόμος 18/87 δεν είναι αντίθετος ή ασύμφωνος με το Σύνταγμα και οι Κανονισμοί 100/87 που εκδόθηκαν βάσει αυτού έγκυρα έχουν αναδρομική ισχύ.

30 2. Η ακύρωση ή ανάκληση διοικητικής πράξης ενεργεί *ex tunc* και εξαφανίζει αναδρομικά την πράξη και τα αποτελέσματά της. Η νέα απόφαση, κατά την επανεξέταση, ανατρέχει στο χρόνο έκδοσης της αρχικής πράξης με βάση το πραγματικό και νομικό καθεστώς κατά το χρόνο εκείνο και αποκτά αναδρομική ισχύ κατ' εξαίρεση από το γενικό κανόνα περί μη αναδρομικότητας των
35 διοικητικών πράξεων.

40 3. Όταν ο Νόμος αναθέτει καθήκον, ευθύνη, εξουσία σε ένα όργανο, εδώ στον Αρχηγό της Αστυνομίας, αυτά ασκούνται από το πρόσωπο που κατέχει νόμιμα τη θέση στο χρόνο της άσκησης της διακριτικής ευχέρειας.

4. Η τήρηση πρακτικού είναι επιβεβλημένη, όταν η προσωπική γνώση είναι αντίθετη ή συγκρούεται με τα στοιχεία του φακέλου. Εάν τα στοιχεία του φακέλου είναι σύμφωνα, τότε σημαίνει ότι η προσωπική γνώση δεν άσκησε ουσιαστική επιρροή ούτε για σκο-

πούς αιτιολογίας, ούτε για σκοπούς δικαστικού ελέγχου.

5. Ο Υπουργός, με βάση το τεκμήριο της κανονικότητας της διαδικασίας, στην απουσία μαρτυρίας ή ένδειξης για το αντίθετο, μελέτησε τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν του, που ήταν ικανοποιητικά ή/και επαρκή για το σκοπό της άσκησης της διακριτικής εξουσίας της έγκρισης, και έδωσε την αναγκαία έγκριση. 5

6. Αναφορικά με την αρχαιότητα, είναι αξιοσημείωτο ότι τα κριτήρια για προαγωγή στην Αστυνομική Δύναμη διαφέρουν από αυτά της Δημόσιας Υπηρεσίας. Η αρχαιότητα δεν έχει ρυθμιστική βαρύτητα. Άλλοι παράγοντες που προβλέπονται ρητά στους Κανονισμούς, π.χ. Κανονισμός 2(2) των Κανονισμών 100/87, έχουν ουσιαστικότερη βαρύτητα. 10

7. Το πανεπιστημιακό δίπλωμα δεν είναι απαραίτητο προσόν για τις κρίνόμενες προαγωγές. Μαζί με τα άλλα προσόντα περιλαμβανόταν στους διοικητικούς φακέλους και, με βάση την αρχή της κανονικότητας, η οποία δεν αντικρούστηκε λήφθηκε υπόψη στην έκταση της συνάφειας που μπορούσε να έχει με την εκτέλεση των καθηκόντων της θέσης. 15

8. Η σύσταση του Συμβουλίου Επιλογής δεν είναι δεσμευτική για τον Αρχηγό της Αστυνομίας ούτε πρέπει να δοθεί ειδική αιτιολογία όταν δεν ακολουθείται, όπως στην περίπτωση των δημοσίων υπαλλήλων. 20

9. Ο ισχυρισμός περί αλλότριων και εξωγενών παραγόντων δεν τεκμηριώθηκε. Από τα ενώπιον του Δικαστηρίου στοιχεία δεν στοιχειοθετείται πλάνη περί τα πράγματα και φαίνεται ότι έγινε η δέουσα έρευνα. 25

9. Κανένας από τους αιτητές δεν έχει έκδηλη υπεροχή έναντι οποιουδήποτε ενδιαφερομένου μέρους. Το Δικαστήριο καθοδηγούμενο από την αρχή ότι δεν επεμβαίνει σε προαγωγή αν αυτή ήταν εύλογα επιτρεπτή στο αρμόδιο διοικητικό όργανο, κατέληξε να μην επέμβει, γιατί η προσβαλλόμενη απόφαση ήταν εύλογα επιτρεπτή. 30

Οι προσφυγές απορρίπτονται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις: 35

Herodotou & Others v. Republic (1985) 3 C.L.R. 1768.

Police v. Hondrou and Another, 3 R.S.C.C. 82.

Papanicopoulos v. Morphou Co-Operative (1986) 1 C.L.R. 288.

Παπαδόπουλος ν. Δημοκρατίας (Προσφυγή Αρ. 125/86 (Ολομέλεια), ημερ. 25.4.89).

40

Rodiére (Rec. 1065, R.D.F. 1926.32 of The French Council of State, dated 26.12.1925)

Βανέξης και Άλλοι ν. Δημοκρατίας (Προσφυγή Αρ. 320/87 κ.α., (Ολομ.), απόφαση δόθηκε στις 31.10.1989)

- 5 *Αποφάσεις Συμβουλίου Επικρατείας της Ελλάδας Αρ. 923/1955 και 1821/1966*

Angelidou and Others v. Republic (1982) 3 C.L.R. 520

Τζαβέλλας και Άλλοι ν. Δημοκρατίας (Προσφυγή Αρ. 404/87 κ.α., απόφαση δόθηκε στις 18.10.1989)

- 10 *Michanicos and Another v. Republic (1976) 3 C.L.R. 237*

Savva v. Republic (1985) 3 C.L.R. 694

Μιλτιάδους και Άλλοι ν. Δημοκρατίας, (Α.Ε. 789, 791 και 796, απόφαση δόθηκε στις 30.5.1989).

Προσφυγές.

- 15 Προσφυγές εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση να προάξουν τα ενδιαφερόμενα μέρη στο βαθμό Λοχία στην Αστυνομική Δύναμη αντί των αιτητών.

Χρ. Τριανταφυλλίδης, για τους αιτητές στις υποθέσεις με Αρ. 312/87, 477/87, 478/87 και 479/87.

- 20 *Α. Παπαχαραλάμπους, για τους αιτητές στις υποθέσεις με Αρ. 324/87, 416/87, 443/87, 456/87, 462/87 και 489/87.*

Α. Ευτυχίου, για τους αιτητές στις υποθέσεις με Αρ. 368/87 και 458/87.

- 25 *Στ. Κιττίης, για τους αιτητές στις υποθέσεις με Αρ. 379/87 και 480/87.*

Χρ. Μιτσιδής, για τον αιτητή στην υπόθεση με Αρ. 433/87.

- 30 *Α. Χαβιαράς, για τους αιτητές στις υποθέσεις με Αρ. 437/87 και 483/87.*

- Μ. Παπαπέτρου, για τον αιτητή στην υπόθεση με Αρ. 465/87.
- Γ. Σαββίδης, για τον αιτητή στην υπόθεση με Αρ. 471/87.
- Γ. Ερωτοκρίτου, για τον αιτητή στην υπόθεση με Αρ. 474/87. 5
- Μ. Φλωρέντζος, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας και Γ. Γιωργαλλής, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση.
- Π. Παπαγεωργίου, για τα ενδιαφερόμενα μέρη Μ. Παπαμέτρου, Ι. Κλεάνθους, Α. Αντωνίου, Γ. Ανδρέου, Σ. Χατζηχριστοφή, Α. Κερίμη, Ν. Κερίμη και Χ. Φιλίππου. 10
- Τ. Παπαδόπουλος, για τα ενδιαφερόμενα μέρη Χ. Χαρολάμπους, Χ. Ιωάννου, Σ. Θεοφάνους, Γ. Σταύρου, Μ. Αθανασίου και Λ.Θεμιστοκλέους. 15
- Α. Δράκος, για το ενδιαφερόμενο μέρος Χ. Ποχουζούρη.
- Cur. adv. vult.*

Α. ΛΟΙΖΟΥ, Πρ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής κ. Δ.Γ. Στυλιανίδης. 20

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Με τις προσφυγές αυτές οι αιτητές προσβάλλουν τη νομιμότητα της προαγωγής των ενδιαφερομένων μερών στο βαθμό Λοχία από 15 Δεκεμβρίου, 1984, που δημοσιεύτηκε στις 23 Μαρτίου, 1987, στις Εβδομαδιαίες Διαταγές της Αστυνομικής Δύναμης Κύπρου, Τόμος XXVIII, Αύξων Αρ. 12, σελ. 105-107. 25

Οι Εβδομαδιαίες Διαταγές είναι εσωτερικό περιοδικό που κυκλοφορεί σε όλα τα μέλη της Αστυνομικής Δύναμης Κύπρου.

Στις 31 Δεκεμβρίου, 1984, δημοσιεύτηκαν στις Εβδομα- 30

διαίες Διαταγές οι προαγωγές 93 Αστυφυλάκων σε Λοχίες με ισχύ από 15 Δεκεμβρίου, 1984.

- 5 Η νομιμότητα των προαγωγών αυτών προσβλήθηκε με 77 προσφυγές. Το Ανώτατο Δικαστήριο ακύρωσε τις προαγωγές για το λόγο ότι βασίστηκαν σε άκυρους Κανονισμούς. (Βλ. *Herodotou & Others v. Republic (1985) 3 C.L.R. 1768.*)

- 10 Μετά την ακυρωτική δικαστική Απόφαση ο Αρχηγός της Αστυνομίας, (ο "Αρχηγός"), επανέφερε τα ενδιαφερόμενα μέρη στις προηγούμενες τους θέσεις.

- 15 Στις 28 Φεβρουαρίου, 1987, ο Αρχηγός, με έγκριση του Υπουργού, αποφάσισε την προαγωγή των ενδιαφερομένων μερών στο βαθμό του Λοχία, με βάση τους περί Αστυνομίας (Προαγωγαί) Κανονισμούς του 1987, που δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, Αρ. 2211, της 27ης Φεβρουαρίου, 1987, Παράρτημα Τρίτο, σελ. 283, Κ.Δ.Π. 71/87, ("Κανονισμοί 71/87"). Οι προαγωγές αυτές δημοσιεύτηκαν στις Εβδομαδιαίες Διαταγές ημερομηνίας 2 Μαρτίου, 1987.

- 20 Στις 27 Φεβρουαρίου, 1987, με τον περί της Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμο του 1987, (Αρ. 18/87), προστέθηκε το ακόλουθο εδάφιο στο Άρθρο 13:-

"5. Κανονισμοί εκδιδόμενοι δυνάμει του παρόντος άρθρου δυνατόν να έχουν αναδρομικήν ισχύν".

- 25 Με βάση το Άρθρο 13, όπως τροποποιήθηκε, το Υπουργικό Συμβούλιο εξέδωσε τους περί Αστυνομίας (Προαγωγαί) Κανονισμούς του 1987, οι οποίοι, αφού κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων, εγκρίθηκαν και δημοσιεύτηκαν στις 20 Μαρτίου, 1987, στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, Αρ. 2217, Παράρτημα Τρίτο, σελ. 359, Κ.Δ.Π. 100/87, ("Κανονισμοί 100/87"). Με τον Κανονισμό 22 η ισχύς τους θεωρείται ότι άρχισε από τις 10 Νοεμβρίου, 1966.
- 30

Στις 20 Μαρτίου, 1987, αμέσως μετά τη δημοσίευση των Κανονισμών 100/87, ο Αρχηγός ανακάλεσε τις προαγωγές της 28ης Φεβρουαρίου, 1987. Αμέσως μετά την ανάκληση, με βάση το Άρθρο 13(2) του περί της Αστυνομίας Νόμου, (Κεφ. 285, Νόμοι Αρ. 19/60, 21/64, 29/66, 59/66, 53/68, 43/72, 78/86, 18/87), και τους Κανονισμούς 100/87, προχώρησε στη διαδικασία πλήρωσης των 93 κενών θέσεων Λοχία. Αποφάσισε την προαγωγή 93 Αστυφυλάκων σε Λοχίες. Ο Υπουργός Εσωτερικών ενέκρινε την απόφαση του Αρχηγού Αστυνομίας και οι προαγωγές δημοσιεύθηκαν στις Εβδομαδιαίες Διαταγές, Αύξων Αρ. 12, στις 23 Μαρτίου, 1987, σελ. 103, Αρ. 168.1. 5

Με τις προσφυγές αυτές, που συνεκδικάστηκαν γιατί έχουν κοινά σημεία γεγονότων και νόμου, προσβάλλεται η νομιμότητα της προαγωγής των ενδιαφερομένων μερών. 15

Με τις διάφορες προσφυγές προσβάλλεται η νομιμότητα προαγωγής διαφορετικού αριθμού ενδιαφερομένων μερών. Στις 14 Ιουλίου, 1988, οι προσφυγές εναντίον της προαγωγής των ενδιαφερομένων μερών - Π. Χριστοδούλου, Ι. Μιχαηλίδη και Σ. Ιωάννου - αποσύρθηκαν και απορρίφθηκαν από το Δικαστήριο. Ως εκ τούτου, η προαγωγή τους επικυρώθηκε. Μερικοί αιτητές, στη διάρκεια της διαδικασίας, απέσυραν τις προσφυγές τους εναντίον της προαγωγής ορισμένων άλλων ενδιαφερομένων μερών, αλλά, επειδή οι ίδιες προαγωγές προσβάλλονται από άλλες προσφυγές, η νομιμότητά τους συνεχίζει να αποτελεί αντικείμενο της παρούσας διαδικασίας. 20 25

Οι λόγοι που προβάλλονται για την ακύρωση της προαγωγής των ενδιαφερομένων μερών είναι:-

1. Οι Κανονισμοί 100/87 δεν μπορούσαν να έχουν αναδρομική ισχύ. 30

2. Δόθηκε αναδρομική ισχύς στις προαγωγές.

3. Ο Αρχηγός που αποφάσισε τις προσβαλλόμενες προαγωγές ήταν άλλο πρόσωπο από τον κάτοχο της

θέσης το 1984 που λήφθηκε η απόφαση προαγωγής, η οποία ακυρώθηκε στην υπόθεση *Herodotou & Others* (ανωτέρω).

5 4. Ο Αρχηγός έλαβε υπόψη πληροφορίες που τέθηκαν ενώπιόν του και προσωπικές του εκτιμήσεις και δεν τήρησε πρακτικά.

5 5. Έλλειψη δέουσας έρευνας. Ο Υπουργός δεν έκαμε τη δέουσα έρευνα για να δώσει την έγκριση του, ή/και δεν είχε επαρκή χρόνο για να κάμει τη δέουσα έρευνα.

10

6. Πλάνη περί τα πράγματα.

7. Δεν προάχθηκαν οι καταλληλότεροι. Δεν λήφθηκαν υπόψη όσον έπρεπε η αρχαιότητα, και/ή το προσόν του πανεπιστημιακού διπλώματος που κατέχουν μερικοί από τους αιτητές, και/ή η προτεραιότητα μερικών στους πίνακες του Συμβουλίου Επιλογής. Λήφθηκαν υπόψη εξωγενείς και αλλότριτοι παράγοντες.

15

8. Έλλειψη αιτιολογίας.

20 Νόμος που περιλαμβάνει και νομοθεσία με εξουσιοδότηση - (*Police and Theodoros Nicola Hondrou and Another*, 3 R.S.C.C. 82, σελ. 86) - μπορεί να έχει αναδρομική ισχύ, εκτός εάν η αναδρομικότητα είναι αντίθετη ή ασύμφωνη με ειδική συνταγματική πρόνοια - (Άρθρα 61 και 82 του Συντάγματος, *Paranicopoulos v. Morphou Co-*

25

Operative (1986) 1 C.L.R. 288).

30 Ο περί της Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1987, (Αρ. 18/87), δεν είναι αντίθετος ή ασύμφωνος με το Σύνταγμα και ορθά δεν αμφισβητήθηκε η συνταγματικότητά του. Με το Νόμο αυτό εξουσιοδοτήθηκε η έκδοση Κανονισμών με αναδρομική ισχύ.

Οι Κανονισμοί 100/87 έγκυρα έχουν αναδρομική ισχύ από 10 Νοεμβρίου, 1966, σύμφωνα με τις πρόνοιες του

Νόμου 18/87. Η ακυρωτική δικαστική απόφαση εξαλείφει ex tunc την ακυρούμενη πράξη και τα αποτελέσματα που έχουν παραχθεί από αυτή και κάθε συνέπειά της.

Η ανάκληση διοικητικής πράξης είναι εκτελεστή διοικητική πράξη. Ανάκληση εξ ολοκλήρου διοικητικής πράξης ενεργεί επίσης ex tunc και εξαφανίζει την ανακαλούμενη διοικητική πράξη και τα αποτελέσματά της - (Χρίστος Παπαδόπουλλος ν. Κυπριακής Δημοκρατίας, Υπόθεση Αρ. 125/86, (Ολ.), (Απόφαση δόθηκε στις 25 Απριλίου, 1989).

Μετά την ακύρωση ή ανάκληση, η Διοίκηση υποχρεούται να προβεί σε νέα κρίση με βάση το πραγματικό και νομικό καθεστώς που ίσχυε στο χρόνο της έκδοσης της απόφασης που ακυρώθηκε ή ανακλήθηκε και να εκδώσει νέα απόφαση. Η νέα απόφαση έχει αναδρομική ισχύ και αρχίζει το χρόνο της έναρξης της ισχύος της πράξης που ακυρώθηκε ή ανακλήθηκε. Αυτό αποτελεί εξαίρεση από το γενικό κανόνα του Διοικητικού Δικαίου που δεν επιτρέπει αναδρομική ισχύ των διοικητικών πράξεων.

Η αναδρομικότητα της πράξης προαγωγής, στις περιπτώσεις που αναφέραμε, αναγνωρίστηκε για πρώτη φορά από το Γαλλικό Συμβούλιο της Επικρατείας στην υπόθεση C.E. 26 Δεκεμβρίου, 1925, Rodiere, Rec. 1065, (R.D.P. 1926.32). Το Γαλλικό Συμβούλιο της Επικρατείας διατύπωσε την ανάγκη έκδοσης αναδρομικής πράξης με την ακόλουθη σκέψη:-

"Κατ' αρχήν οι κανονισμοί και αι αποφάσεις της διοικητικής αρχής δεν δύνανται να ορίσουν ειμή περί του μέλλοντος, πλην εάν εκδίδονται εις εκτέλεσιν αναδρομικού νόμου, του κανόνος τούτου χωρεί προδήλως εξαίρεσις, όταν αι αποφάσεις αύται εκδίδονται εις εκτέλεσιν αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας, ήτις, διά των εν αυτή απαγγελλομένων ακυρώσεων, επάγεται αναγκαιώς ορισμένα αποτελέσματα εν τω παρελθόντι διά τον λόγον ακριβώς ότι αι ακυρωθείσαι δι' υπέρβασιν εξουσίας πράξεις θεωρούνται ως ουδέπο-

τε λαβούσαι χώραν."

5 Στην υπόθεση *Παναγιώτης Βανέξης και Άλλοι ν. Κυπριακής Δημοκρατίας*, Υπόθεση Αρ. 320/87 κ.α., (Ολ.), (Απόφαση δόθηκε στις 31 Οκτωβρίου, 1989) αναφέρονται τα ακόλουθα στις σελ. 16, 17, 18:-

"Στην Υπόθεση 414/54 (Ολ.) - Αποφάσεις Συμβουλίου Επικρατείας, 1954, Α., 468 - στη σελ. 469 ειπώθηκε:

10 ' Ούτω, εφόσον ο Υπουργός επελήφθη εκ νέου της ρυθμίσεως της υποθέσεως, κατόπιν της ακυρώσεως της προηγουμένης αποφάσεώς του, νομίμως περιέλαβεν εν τη προσβαλλομένη απόφασει αυτού διάταξιν περί αναδρομής της ισχύος της από της ενάρξεως της χειμερινής κτηνοτροφικής περιόδου 1952 - 1953, ήτοι αφ' ου χρόνου η Σταθοπούλου εδικαιούτο να ζητήσει, ως και εξήτησε πράγματι, την εξαίρεσιν, δοθέντος ότι η ακύρωσις επάγεται αναδρομήν, επαναφέρουσα την υπόθεσιν εις το προ ταύτης στάδιον.'

20 (Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας, 1929-1959, σελ. 281, Μ.Α. Δένδια 'Διοικητικόν Δίκαιον' Τόμος Γ', 'Διοικητική Δικαιοσύνη', Έκδοση Δευτέρα, σελ. 359.)

25 Την πιο πάνω εξαίρεση του κανόνα της μη αναδρομικότητας της διοικητικής πράξης υιοθέτησε η Κυπριακή Νομολογία (βλ., μεταξύ άλλων, *Ploussiou v. Central Bank* (1985) 3 C.L.R. 1257, 1273· *Yiallouros v. Republic* (1986) 3 C.L.R. 677, 685· *Georgakis v. Republic* (1987) 3 C.L.R. 348· *Georghios Haris v. The Republic of Cyprus*, Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 699 (Απόφαση δόθηκε στις 30 27 Ιανουαρίου, 1989)). Η ακύρωση διοικητικής πράξης ανατρέχει κατά κανόνα στο χρονικό σημείο έκδοσης της πράξης που ακυρώθηκε και επαναφέρει τα πράγματα στο νομικό και πραγματικό καθεστώς του χρόνου της έκδοσης της διοικητικής πράξης που ακυρώθηκε. Η 35 διοίκηση υποχρεούται να προβεί σε νέα κρίση, βάσει

του πραγματικού και νομικού καθεστώτος που ισχύει στο χρόνο αυτό. Για αποκατάσταση της νομιμότητας στην υπαλληλική σταδιοδρομία, γενικά, απαιτείται αναδρομική ισχύς της νέας διοικητικής πράξης."

Υποστηρίχτηκε από δικηγόρους των αιτητών ότι τη θέση του Αρχηγού το 1987 δεν κατείχε το ίδιο πρόσωπο όπως το 1984. Αυτό είναι γεγονός. 5

Όταν ο Νόμος αναθέτει καθήκον, ευθύνη, εξουσία στον Αρχηγό, το καθήκον ή η εξουσία ασκείται από το πρόσωπο που νόμιμα κατέχει τη θέση του Αρχηγού στο χρόνο της άσκησης της διακριτικής ευχέρειας. 10

"Αρχηγός" σημαίνει το πρόσωπο που κατέχει τη θέση του Αρχηγού στο χρόνο που εκδίδεται μια συγκεκριμένη πράξη ή απόφαση - (βλ. *Παναγιώτης Βανέζης και Άλλοι ν. Κυπριακής Δημοκρατίας, (ανωτέρω)*). 15

Επιχειρηματολογήθηκε ότι ο Αρχηγός έλαβε υπόψη πληροφορίες που τέθηκαν ενώπιόν του και προσωπικές του εκτιμήσεις και δεν τήρησε πρακτικά γι' αυτές.

Στο κείμενο της επιστολής του Αρχηγού προς τον Υπουργό, στο οποίο περιέχεται η έκταση της έρευνας, το σκεπτικό και η απόφαση που υποβλήθηκε για έγκριση, δεν αναφέρεται ότι έλαβε υπόψη του "πληροφορίες" άλλες, εκτός από τα έντυπα, πίνακες και τα συναφή στοιχεία για καθένα από εκείνους που συστήθηκαν για προαγωγή και το σκεπτικό της απόφασης του τότε Αρχηγού της Αστυνομίας. 20 25

Όλα αυτά τα στοιχεία υπάρχουν στους φακέλους της Διοίκησης και υπόκεινται, στην έκταση που επιτρέπεται, σε δικαστικό έλεγχο.

Ο Αρχηγός της Αστυνομίας είναι ιεραρχικά προϊστάμενος όλων των υποψηφίων. Τους γνωρίζει και έχει στη διάθεσή του τους υπηρεσιακούς φακέλους για την αξιολόγησή τους. Στην Υπόθεση 923/1955 (Ολ.) - Αποφάσεις 30

σεις Συμβουλίου Επικρατείας 1955, Β., σελ. 341, στη σελ. 342, ειπώθηκε:-

5 "Αβασίμως δε προβάλλεται, ότι παρά τον νόμον ελήφθησαν υπ' όψιν αι προσωπικαί αντιλήψεις των μελών του Συμβουλίου, εφ' όσον εξ ουδεμιás διατάξεως νόμου απαγορεύεται, όπως λαμβάνωνται υπ' όψιν αι προσωπικαί αντιλήψεις εν συνδυασμώ προς τα ουσιαστικά και τυπικά προσόντα των κρινομένων, ..."

10 (Βλ., επίσης, Υπόθεση 1821/1966 - Αποφάσεις Συμβολίου Επικρατείας 1966, Γ., σελ. 2177, στη σελ. 2178, *Angelidou and Others v. Republic (1982) 3 C.L.R. 520 και Δημήτριος Τζαβέλλας και Άλλοι ν. Κυπριακής Δημοκρατίας*, Υπόθεση Αρ. 404/87 κ.α. (Απόφαση δόθηκε στις 18 Οκτωβρίου, 1989)).

20 Η τήρηση πρακτικού είναι επιβεβλημένη, όταν η προσωπική γνώση είναι αντίθετη ή συγκρούεται με τα στοιχεία του φακέλου. Εάν τα στοιχεία του φακέλου είναι σύμφωνα, τότε σημαίνει ότι η προσωπική γνώση δεν άσκησε ουσιαστική επιρροή ούτε για σκοπούς αιτιολογίας, ούτε για σκοπούς δικαστικού ελέγχου.

Τα πιο πάνω αποτελούν πλήρη απάντηση αναφορικά με τις προσωπικές απόψεις του Αρχηγού.

25 Οι προσωπικοί φάκελοι και όλα τα στοιχεία για τον καθένα υποψήφιο ήταν ενώπιον του Αρχηγού, ο οποίος, με πολλή επιμέλεια, αφού τα διεξήλθε, ετοίμασε τους πίνακες και την απόφαση προαγωγής των ενδιαφερομένων μερών, που υπέβαλε για έγκριση στον Υπουργό.

30 Ο Υπουργός, με βάση το τεκμήριο της κανονικότητας της διαδικασίας, στην απουσία μαρτυρίας ή ένδειξης για το αντίθετο, μελέτησε τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν του, που ήταν ικανοποιητικά ή/και επαρκή για το σκοπό της άσκησης της διακριτικής εξουσίας της έγκρισης, και

35 έδωσε την αναγκαία έγκριση - (βλ. *Pantelis Th. Michanicos and Another v. Republic (Public Service Commission)*

(1976) 3 C.L.R. 237, 244· *Savva v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 694· *Κλέαρχος Μιλτιάδους και Άλλοι ν. Κυπριακής Δημοκρατίας, Αναθεωρητικές Εφέσεις Αρ. 789, 791 και 796* (Απόφαση δόθηκε στις 30 Μαΐου, 1989)).

Αναφορικά με την αρχαιότητα, είναι αξιοσημείωτο ότι τα κριτήρια για προαγωγή στην Αστυνομική Δύναμη δεν είναι τα ίδια με τα κριτήρια της προαγωγής στη Δημόσια Υπηρεσία. Τούτο εξηγείται από τα καθήκοντα, τις ευθύνες και τη θέση της Δύναμης στον κρατικό μηχανισμό. 5

Ο Κανονισμός 2(2) των Κανονισμών 100/87 προβλέπει:- 10

"(2) Η αρχαιότης θα λαμβάνεται υπ' όψιν, πλην όμως δεν θα αφήεται να ρυθμίζει την προαγωγήν, μεγαλύτερα δε σπουδαιότης θα προσδίδεται εις επαγγελματικές ικανότητας και ατομικά ηγετικά προσόντα, εις νομιμοφροσύνην, πρωτοβουλίαν, ανωτερότητα χαρακτήρος, πραγματικήν και αληθή εκτίμησιν της αποστολής της Αστυνομίας." 15

Η αρχαιότητα δεν έχει ρυθμιστική βαρύτητα. Άλλοι παράγοντες και άλλες ιδιότητες και κριτήρια, που προβλέπονται ρητά στους Κανονισμούς, έχουν ουσιαστικότερη βαρύτητα στην προαγωγή μελών της Αστυνομικής Δύναμης. Η κατοχή πανεπιστημιακού διπλώματος στα νομικά, ή σε άλλη επιστήμη, δεν είναι απαραίτητο προσόν για τις κρινόμενες προαγωγές. Τα προσόντα των υποψηφίων βρισκόνταν, συμπεριλαμβανομένου και του προσόντος αυτού, που κατείχαν μερικοί αιτητές, στους διοικητικούς φακέλους και ήταν υπόψη του διορίζοντος οργάνου. 20 25

Με βάση την αρχή της κανονικότητας, η οποία δεν έχει αντικρουστεί από οποιοδήποτε αιτητή, το προσόν αυτό λήφθηκε υπόψη στην έκταση της συνάφειας που μπορούσε να έχει με την εκτέλεση των καθηκόντων της θέσης στην Αστυνομική Δύναμη Κύπρου. 30

Οι πίνακες του Συμβουλίου Επιλογής ήταν ενώπιον του Αρχηγού. Γίνεται αναφορά στις τρεις διάφορες κατηγορίες σύστασης που έγιναν. Λήφθηκαν υπόψη μαζί με όλα τα άλλα στοιχεία. Η σύσταση του Συμβουλίου Επιλο- 35

γής δεν είναι δεσμευτική για τον Αρχηγό. Δεν αποτελεί ανεξάρτητο στοιχείο κρίσεως, όπως στην περίπτωση των δημοσίων υπαλλήλων που η σύσταση του προϊστάμενου πρέπει να ακολουθείται διαφορετικά πρέπει να δοθεί ειδική αιτιολογία.

5

Ο ισχυρισμός ότι λήφθηκαν υπόψη αλλότριοι εξωγενείς παράγοντες που επηρέασαν την κρίση του Αρχηγού δεν έχει τεκμηριωθεί και, ως εκ τούτου, δεν ευσταθεί.

10 Τα ενώπιον του Δικαστηρίου στοιχεία, στο σύνολό τους, φανερώνουν ότι έγινε η δέουσα έρευνα και η προσβαλλόμενη απόφαση δεν λήφθηκε με πλάνη περί τα πράγματα.

15 Κανένας από τους αιτητές, από τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου, κρινόμενα στο σύνολό τους, και με βάση τον Κανονισμό 2(2) των Κανονισμών 100/87, έχει έκδηλη υπεροχή έναντι οποιουδήποτε ενδιαφερόμενου μέρους. Η αξιολόγηση και τελική απόφαση για την επιλογή των καταλληλότερων είναι έργο του διοικητικού οργάνου και όχι του Δικαστηρίου. Το Δικαστήριο
20 ασκεί μόνο ακυρωτικό έλεγχο της νομιμότητας της πράξης που προσβάλλεται.

25 Το Δικαστήριο εξέτασε με προσοχή όλα τα ενώπιόν του στοιχεία και, καθοδηγούμενο από την αρχή ότι δεν επεμβαίνει σε προαγωγή αν αυτή ήταν εύλογα επιτρεπτή στο αρμόδιο διοικητικό όργανο, κατέληξε να μην επέμβει, γιατί η προσβαλλόμενη απόφαση ήταν εύλογα επιτρεπτή.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, οι προσφυγές απορρίπτονται. Καμιά διαταγή για έξοδα.

Προσφυγές απορρίπτονται χωρίς έξοδα.